

СИЛАБУС
курсу «Основи охорони праці»

Назва дисципліни	Основи охорони праці
Інформація про курс	Навчальна дисципліна «Основи охорони праці» є нормативною дисципліною, що включається в навчальний план як самостійна дисципліна обов'язкового вибору. Вона зберігає свою самостійність за будь – якої організаційної структури вищого навчального закладу.
Тривалість курсу	45 годин (1,5 кредити ECTS)
Очікувані результати навчання	Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів освіти здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері охорони праці (далі ОП), із урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу. Завдання вивчення дисципліни передбачає засвоєння здобувачами освіти новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування (передбачення) нещасних випадків (далі НВ), побудови моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НВ, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей під час НВ, локалізації та ліквідації їхніх наслідків. Освоївши програму навчальної дисципліни «Основи охорони праці» (далі ООП) здобувачі освіти у відповідних напрямках підготовки, повинні бути здатними вирішувати професійні завдання з урахуванням вимог ООП та володіти наступними головними професійними компетенціями для забезпечення реалізації вказаних завдань. Загальнокультурні компетенції охоплюють: ● вміння визначити коло своїх обов'язків за напрямом професійної діяльності з урахуванням завдань з ООП; ● знання методів та інструментарію моніторингу НВ, побудови моделей (сценаріїв) їх розвитку та оцінки їх соціально-економічних наслідків; ● здатність приймати рішення з питань ООП в межах своїх повноважень; ● здатність вибудовувати соціальну взаємодію за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості; вирішувати конфліктні ситуації та

	надавати підтримку в нових, проблемних і кризових ситуаціях; • здатність проявляти ініціативу і приймати доцільні й відповідальні рішення в проблемних ситуаціях; діяти в нестандартних ситуаціях і нести соціальну й етичну відповідальність за прийняті рішення; • вміння будувати свою діяльність відповідно доморальних, духовних, етичних і правових норм, працюючи в команді. Професійні компетенції за видом діяльності охоплюють: • проведення ідентифікації, дослідження умов виникнення НВ та забезпечення скоординованих дій щодо їх попередження відповідно до своїх професійних обов'язків; • обрання та застосовування методик із прогнозування та оцінки обстановки в зоні НВ, розрахунку параметрів уражальних чинників джерел НВ, що контролюються й використовуються для прогнозування, визначення складу сил, засобів і ресурсів для подолання наслідків НВ; • розуміння, розробка і впровадження превентивних та оперативних (аварійних) заходів ОП; • інтерпретування новітніх досягнень в теорії та практиці управління безпекою у НВ. • забезпечення якісного навчання працівників із питань ОП, надання допомоги та консультацій працівникам організації (підрозділу) з практичних питань захисту у НВ; • оцінювання стану готовності закладу до роботи в умовах виникнення НВ за встановленими критеріями та показниками; Програма навчальної дисципліни «Основи охорони праці» складається з трьох змістових модулів – «Вступ до основ охорони праці. Правові й організаційні основи охорони праці», «Основи виробничої санітарії та гігієни праці», «Основи пожежної безпеки та виробничої безпеки».
Ключові слова	Нещасні випадки, засоби захисту працівників, засоби колективного захисту, засоби індивідуального захисту, санітарно-захисні зони підприємств, моніторинг, прогнозування, оцінка обстановки, режими діяльності, електротравми, захисні заземлення та занулення, горіння, фахова термінологія тощо.
Тижневий розклад	2 години на тиждень (аудиторна робота, дистанційне опрацювання матеріалів курсу), 1,6 години на тиждень

	(самостійна робота).
Теми	Тема 1. Правове та нормативне регулювання охорони праці. Тема 2. Організація охорони праці. Тема 3. Виробничий травматизм і професійні захворювання. Тема 4. Екологічні, санітарно-гігієнічні та ергономічні основи охорони праці. Тема 5. Вплив метеорологічних факторів на організм людини. Тема 6. Виробниче освітлення. Тема 7. Захист від шуму, ультра- та інфразвуку й вібрації. Тема 8. Захист від електромагнітних полів і випромінювань. Тема 9. Гігієнічні вимоги до умов праці з комп'ютером. Тема 10. Гігієна розумової праці. Тема 11. Електробезпека та блискавкозахист будівель і споруд. Тема 12. Причини виникнення та розвиток пожеж. Загальні вимоги пожежної безпеки до територій, будівель, приміщень і споруд. Тема 13. Пожежо- та вибухонебезпека на виробництві. Порядок дій у разі виникнення пожежі.
Процес навчання	Процес навчання за вибором здобувача освіти може відбуватися у формі: аудиторного(традиційного) навчання. Програма складається із 13 тем. Курс завершує залік (іспит). Певні функції системи управління навчанням використовуються у якості засобів комунікації, для проведення занять та як навчальні завдання, зокрема використовуються завдання, тести, інтерактивні плакати тощо. Для забезпечення цього процесу для здобувачів підготовлені різні матеріали: теоретичний матеріал до кожної теми, презентації, демонстраційні відеофрагменти, інтерактивні та проблемно-пошукові завдання, посилання на ресурси в мережі Інтернет, тестовий контроль.
Дати і місце заліку	За розкладом
Біографія е-тьюторів	Г.М. Брославська – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри математики та фізики
Інформація для підтримання зв'язку з е-тьютором	Г.М. Брославська broslavska2010@gmail.com

Попередня підготовка	Володіння комп'ютером на рівні вимог до інформаційно-комунікаційної грамотності здобувачів освіти гуманітарних спеціальностей
Як навчатися?	Здобувачі освіти опрацьовують теоретичний матеріал лекцій та презентацій; готуються до практичних занять, розміщують виконані завдання у відповідних теках на Google-диску; виконують завдання для самостійного опрацювання й надсилають їх через платформу дистанційного навчання. Наприкінці курсу проводиться тестування.
Навчальні методи і прийоми, які будуть використовуватися протягом курсу	1. Створення персонального освітнього середовища. 2. Робота у соціальних мережах: форуми, блоги, проведення опитування. 3. Опанування інтернет-сервісів для створення е-посібників, інфографіки, мультимедійних презентацій, інтелектуальних карт, інтерактивних плакатів, тестування. 4. Робота в міжнародних наукометричних базах. 5. Тестування. 6. Самоконтроль.
Навчальні матеріали	1. Програми для створення електронних підручників (посібників): eBooksWriter, eBookMaestro, NeoBook Professional Multimedia тощо. 2. Інтернет-ресурси для онлайн опитувань: Google.com; Uptolike.com, Examinare, тощо. 3. Платформи для створення блогів: Blogger, LiveJournal, WordPress. 4. Програми презентацій Microsoft PowerPoint, Open Office Impress, Prezi. 5. Комп'ютерні статистичні пакети Statgraphics, S- plus, SPSS. 6. Програми тестування MyTestX, UniTestSystem, OpenTEST2, HotPotatos. 7. Офіційне інтернет-представництво Президента України http://www.president.gov.ua/. 8. Верховна Рада України http://www.rada.kiev.ua 9. Кабінет Міністрів України http://www.kmu.gov.ua/. 10. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України http://www.mon.gov.ua, www.osvita.com. 11. Закон України «Про охорону праці» https://dnaop.com/html/3428/doc-zakon-ukrajini-pro-ohoronu-praci. 12. Кодекс законів про працю України https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08/stru.

13. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»
https://taxlink.ua/ua/normative_acts/zakon-ukraini-osnovi-zakonodavstva-ukraini-pro-ohoronu-zdorovya-10-06-2018/.
14. Закон України «Про пожежну безпеку»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3745-12/stru>.
15. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39/95-вр>.
16. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>.
17. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14/ed20110101>.
18. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/877-16>.
19. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15/ed20170101>.
20. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 р. № 1112 «Деякі питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1112-2004-п>.
21. НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно правових актів з питань охорони праці». Наказ Держнагляд охорони праці від 08.06.2004 р. № 151 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0778-04>.
22. НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55 https://dnaop.com/html/32360/doc-НПАОП_0.00-4.09-07.
23. НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56 http://sop.zp.ua/norm_npaop_0_00-4_11-07_01_ua.php.

24. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0231-05>.
25. НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнагляд охорони праці від 29.01.1998 р. № 9 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0226-98>.
26. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці». Наказ Держнагляд охорони праці від 15.11.2004 р. № 255 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z1526-04>.
27. НПАОП 0.00-4.33-99 «Положення щодо розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій. Наказ Держнагляд охорони праці від 17.06.1999 р. № 112 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0424-99>.
28. НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві». Наказ Держнагляд охорони праці від 21.12.1993 р. № 132 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0020-94>.
29. НПАОП 0.00-6.13-05 «Порядок організації державного нагляду за охороною праці та гірничого нагляду в системі Держнагляд охорони праці України». Наказ Держнагляд охорони праці від 30.03.2004 р. № 92 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z1074-04>.
30. Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008 р. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0002641-08>
31. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 07.02.2008 р. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001641-08>.
32. <http://www.dnop.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).
33. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
34. <http://www.nau.ua> Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

Необхідне устаткування							Комп'ютер (ноутбук), проектор, мультимедійна дошка, лазерна указка, програмне забезпечення, підключення до мережі Інтернет																
Групові / Індивідуальні види навчальної діяльності							1. Створення персонального навчального середовища на Google-диску. 2. Опанування міжнародних стилів цитування. 3. Створення мультимедійних презентацій, інтелектуальних карт, інтерактивних плакатів в різних сервісах																
Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти																							
№	1	2	3	4	5	СР	КТ	6	7	8	9	10	11	СР	КТ	1	1	1	1	1	СР	КТ	Всього
Вид	л	п	л	п	л	С	1	л	п	л	п	л	п	С	2	л	п	л	п	п	С	3	
min		6		6		4	16		6		6		6	4	22		6		6	6	4	22	
max		8		8		12	28		8		8		8	12	36		8		8	8	12	36	
Min. – 60 бал. Max. – 100 бал. ЗМ.1 – 27-46 бал. ; ЗМ.2 – 33-54 бал. (За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як середньозважене оцінок за кожен із двох модулів у семестрі та за іспит за наступною формулою: В семестрі $ЗМ\ 1 + ЗМ\ 2 = 100 \text{ балів} \times 0,6 = \text{БАЛИ за семестр}$ На іспиті $\text{кількість балів} \times 0,4 = \text{БАЛИ на іспиті}$ $\text{БАЛИ за семестр} + \text{БАЛИ на заліку} = \text{БАЛИ за дисципліну}$																							
Критерії оцінювання							Критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності прописані у кожному завданні																
Розклад сесії							За необхідністю																
Форум							За необхідністю																
Питання забезпечення дотримання законодавства в галузі інтелектуального права							Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення Кодексу академічної доброчесності. Окреслимо його основні складові (вимоги): - Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб. - Надавати для оцінювання лише результати власної роботи. - Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів освіти. - Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань здобувачів освіти. - Використання засобів ІКТ, створення власних навчальних е-ресурсів, видання наукової продукції має відбуватися з дотриманням вимог Закону України «Про авторське право і суміжні права»																